

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Město Sokolov**, se sídlem Rokycanova 1929, Sokolov, zastoupeným JUDr. Václavem Krondlem, advokátem, se sídlem Jiráskova 2, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem pplk. Sochora 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Ca 403/2008 – 41,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Ca 403/2008 – 41, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 9. 2008, č. j. SPR-0278/08-13 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl rozklad žalobce podaný proti rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 13. 3. 2008, č. j. SPR-0278/08-6, kterým byla žalobci v souvislosti s provozováním kamerového systému, jako správci osobních údajů, za to, že zpracovával osobní údaje všech osob pohybujících se v prostorách Městského úřadu Sokolov bez jejich souhlasu a v rozporu s určeným účelem a nad rozsah nezbytný k naplnění účelu, kterým je ochrana majetku města, zamezení korupce a ochrana osob, a že uchovával osobní údaje po dobu 5 dnů, která není nezbytná k účelu jejich zpracování, a že nesplnil informační povinnost v rozsahu stanoveném § 11 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně

osobních údajů“), uložena pokuta ve výši 60.000 Kč; dále mu bylo uloženo nahradit náklady řízení v částce 1.000 Kč. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že kamerový systém byl zřízen za účelem jeho využití pouze Městskou policií Sokolov k ochraně veřejného pořádku, života a zdraví, majetku a dalších práv a právem chráněných zájmů osob, protože podle Směrnice k provozování monitorovacího systému v objektech žalobce není jako provozovatel určena Městská policie. Kamery rovněž nesloužily ani výhradně pro činnost městské policie. Žalovaný nesouhlasil s tím, že úkony žalobce v tomto směru je nutné přičítat jeho městské policii. V oznámení o zpracování osobních údajů ze dne 5. 12. 2006 se za správce systému označuje žalobce, rovněž deklarovaný účel neodpovídá účelu uvedenému v § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Žalovaný nezjistil, že by kamerový systém používala pouze městská policie; nadto byl přesvědčen, že je používán ve prospěch samotného městského úřadu. Žalovaný rovněž nesouhlasil s tím, že by každá osoba před vstupem do sledovaných prostor byla přehledně a jasně informována o probíhajícím snímání prostor kamerovým systémem a o svých právech. Samotná povědomost o sledování kamerovým systémem neodpovídá povinnosti informovat podle zákona na ochranu osobních údajů. Žalovaný byl přesvědčen, že doba uchování záznamu je nepřiměřená, neboť s ohledem na účel kamerového systému v podobě ochrany majetku stačily žalobci hodiny, případně následující den ke zjištění poškození. Z hlediska zákona o ochraně osobních údajů dochází k zásahu do práv subjektů údajů již provozem kamerového systému v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 31. 10. 2008, v níž tvrdil, že žalovaný neměl věc posuzovat podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) a e), § 5 odst. 2 a § 11 zákona o ochraně osobních údajů, neboť ta se na žalobce nemohla vztahovat. Součástí subjektu žalobce je totiž Městská policie Sokolov zřízená podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), nemající vlastní právní subjektivitu, která zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon. Působnost obecní policie je přitom dle žalobce dána rovněž § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obecní zřízení“). Žalobce nesouhlasil se závěry napadeného rozhodnutí zejména s názorem, že pokud je správcem obec, jejíž součástí je i obecní policie, nemůže být aplikováno ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Dělicím kritériem nemůže být to, zda je správcem obec či obecní policie, neboť obecní policie nemá právní subjektivitu a správcem proto být nemůže. Za rozhodující pro posouzení možnosti aplikovat ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů naopak žalobce považuje účel, tedy zda zpracování naplňuje působnost obecní policie. Účel zpracování osobních údajů v dané věci přitom byl zcela v rámci působnosti obecní policie. Podle žalobce rovněž není rozhodné, že kamerový systém byl instalován i mimo prostory Městské policie Sokolov a obsluhován i jinými subjekty. Žalobce byl přesvědčen, že obec se může dovolávat ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů i tehdy, pokud nemá obecní policii. Žalobce se snažil co nejméně zasahovat do práv subjektů osobních údajů a informoval je o umístění kamerového systému. Dobu 5 dnů uchování záznamu považuje s ohledem na deklarovaný účel za nejméně možnou a potřebnou, a to s ohledem na různé státní svátky, které můžou podstatným způsobem zkrátit lhůtu pro řešení případného incidentu. Žalobce zdůrazňoval, že neprováděl primárně žádné další

pokračování

zpracování shromážděných osobních údajů, které byly nadto po 5 dnech automaticky zničeny. Po dobu provozování kamerového systému přitom nebylo prokázáno ani jediné další zpracování shromážděných osobních údajů.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 20. 1. 2009, v němž uvedl, že mezi účastníky řízení není sporný skutkový stav – provozování kamerového systému v budově žalobce a v jeho prostorách i mimo ně, monitorující jak veřejně přístupné prostory, tak neveřejné prostory a to i vně budovy s tím, že systém pracoval nepřetržitě, záznam byl aktivován pouze při detekci pohybu v zorném poli kamery a záznamy byly ukládány po dobu 5 dnů a poté automaticky vymazány. Záznamy všech osob byly pořizovány bez jejich souhlasu. K argumentaci žalobce ohledně subjektivity obce a obecní policie žalovaný uvedl, že za správce systému se označil sám žalobce a že deklarovaný účel neodpovídá účelu vymezenému v ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Kamerový systém nebyl používán výhradně obecní policií a nebyl jí ani zpracováván, ale byl používán ve prospěch samotného žalobce, který k němu měl rovněž přístup. Zákon o ochraně osobních údajů nespojuje s postavením správce požadavek na právní subjektivitu, správcem tedy může být i samotná obecní policie. Žalobce proto stíhal povinnosti podle § 5 zákona o ochraně osobních údajů. Doba 5 dnů uchování osobních údajů přesahuje časový limit potřebný pro naplnění účelu (ochrany majetku). Žalobce neměl podle žalovaného žádnou povinnost podle § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Obecní zřízení hovoří pouze o možnosti, nikoli o povinnosti.

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Ca 403/2008 – 41, napadené rozhodnutí zrušil. V odůvodnění žalovanému vytknul, že se dostatečně nevypořádal s aplikací ustavení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů, podle kterého se nemají použít ustanovení § 5 odst. 1, § 11 a 12 zákona o ochraně osobních údajů pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Poznámka pod čarou k tomuto ustanovení odkazuje na zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Podle tohoto předpisu obecní policie, která je orgánem obce, v rámci svých úkolů zajišťuje veřejný pořádek. S ohledem na to, že obecní policie nemá samostatnou právní subjektivitu, ale je orgánem obce, je žalobce jako obec správcem údajů, jenž plní úkoly stanovené zvláštními zákony pro zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Vykonává-li obec činnost, spočívající v zajišťování veřejného pořádku (a to včetně případů, kdy tak činí prostřednictvím obecní policie, jako v projednávané věci), dopadá na ni ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Městský soud tedy dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v řízení, jež vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí v rozporu se zákonem, jestliže nepřihlédl k tomu, že se na žalobce uvedené ustanovení nevztahuje, a že tedy na žalobce nelze aplikovat § 5 odst. 1 a § 11 zákona o ochraně osobních údajů. Uložil žalovanému zabývat se v dalším řízení odpovědností žalobce podle § 5 odst. 1 a § 11 zákona o ochraně osobních údajů a též jeho odpovědností podle § 5 odst. 2 citovaného zákona.

[5] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Ca 403/2008 – 41, podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 29. 10. 2012, v níž uvedl, že napadá rozsudek z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel nesouhlasil s obecným závěrem soudu, že zajišťování veřejného pořádku obcí podle § 35 odst. 2 obecního zřízení lze podřadit pod ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Citované ustanovení podle stěžovatele vychází z komunitární úpravy (Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES ze dne 24. 10. 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „Směrnice“)), kterou stěžovatel vykládá tak, že omezit některé povinnosti je možné pouze tehdy, pokud je to po posouzení všech souvisejících okolností nezbytné pro zajištění veřejné bezpečnosti. Předmětná výjimka se proto dle stěžovatele nemá vztahovat na určité kategorie správců, ale na některé kategorie zpracování osobních údajů. Pojem zajištění veřejné bezpečnosti užitý ve Směrnici je významově užší než pojem veřejný pořádek podle zákona o ochraně osobních údajů. Z ustanovení § 35 odst. 2 obecního zřízení podle stěžovatele vyplývá, že obec vytváří podmínky pro uspokojování potřeb svých občanů mj. v oblasti ochrany veřejného pořádku, nikoli že by (s výjimkou strážníků obecní policie) sama zajišťovala veřejný pořádek. Obce nejsou represivními ani dohledovými složkami v oblasti veřejného pořádku; pokud chtějí reálně ovlivňovat míru veřejného pořádku na svém území, mohou si k tomuto účelu zřídit obecní policii, případně stanovovat práva a povinnosti v obecně závazných vyhláškách. Činnost obecní policie je regulována zvláštním zákonem. Stěžovatel poukazuje na absurdní důsledky výkladu podaného městským soudem, podle nichž Policie a obecní policie by se musela řídit příslušnou právní úpravou o ochraně osobních údajů obsažených v příslušných zvláštních právních předpisech, kdežto obec by ve vztahu k povinnostem podle § 5 odst. 1, § 11 a § 12 zákona o ochraně osobních údajů mohla postupovat zcela libovolně. Stěžovatel nepovažuje kamerový systém žalobce za natolik významný prostředek sloužící k zajištění veřejné bezpečnosti. Stěžovatel přitom poukazuje na umístění kamer a jejich nastavení (např. v neveřejné části budovy úřadu jako serverovna či telefonní ústředna), stanovené účely zpracování osobních údajů (ochrana majetku žalobce proti vandalismu, zajištění bezpečí osob, zamezení korupce, potřeba dokumentovat jednání úředníků s klienty, řádné prověření podnětů proti jednání úředníků) a dovozoval, že se jedná o standardní kamerový systém shodný s řadou jiných umístěných v úředních i administrativních budovách, jenž slouží k ochraně majetku žalobce a nikoliv k zajištění veřejného pořádku. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud případně položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie ohledně výkladu Směrnice a možnosti provozování kamerového systému obcí v budově obecního úřadu.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 20. 11. 2012, v němž uvedl, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou. Práva a právem chráněné zájmy osob nebyly žádným způsobem porušeny, protože zásah do práv byl žalobcem proveden s co nejmenší intenzitou. Stěžovatel podle žalobce nezpochybnil, že výjimka podle § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů se vztahuje i na plnění úkolů obecní (městské) policie, která je orgánem obce a která zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Žalobce zastával stanovisko, že nelze zcela oddělit působnost obce od působnosti jejího orgánu – obecní policie – a že předmětná výjimka není spojena pouze s represivní složkou působnosti obce (obecní policie), ale spíše se zajištěním veřejného pořádku obecně. Žalobce zdůraznil, že veškeré údaje získané z kamerového systému byly využívány k plnění úkolů vymezených obecní policií.

pokračování

II. Posouzení kasační stížnosti

[7] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Městského soudu v Praze vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřipustnost.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto rozsudek Městského soudu v Praze přezkoumal podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle písm. a) tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor.

[10] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[11] Podle ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů „ustanovení § 5 odst. 1 a § 11 a 12 se nepoužijí pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti“.

[12] Podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů „správce je povinen a) stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovávány, b) stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů, c) zpracovat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem. Je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizuje. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje. Nepřesné osobní údaje lze zpracovat pouze v mezích uvedených v § 3 odst. 6.11) Nepřesné osobní údaje se musí označit. Informaci o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci osobních údajů je správce povinen bez zbytečného odkladu předat všem příjemcům, d) shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu, e) uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné, f) zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromažďovány. Zpracovávat k jinému účelu lze osobní údaje jen v mezích ustanovení § 3 odst. 6, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas, g) shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod

záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti, b) nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.“

[13] Podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů „správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, a) jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce,¹²⁾ b) jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů, c) pokud je to nezbytné třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů. V tomto případě je třeba bez zbytečného odkladu získat jeho souhlas. Pokud souhlas není dán, musí správce ukončit zpracování a údaje zlikvidovat, d) jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem.¹³⁾ Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů, e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života, f) pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení, nebo, g) jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona.“

[14] Podle ustanovení § 35 odst. 2 obecního zřízení „do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.“

[15] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce stanovil seznam osob pověřených sledováním záznamu vnitřního kamerového systému na ostrahu budovy a majetku Městského úřadu Sokolov, podle kterého měly ke sledování záznamu kamerového systému oprávnění 2 osoby z městské policie, 6 osob z obsluhy vrátnice a 7 osob z městského úřadu.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů umožňuje, aby na správce údajů nedopadaly povinnosti podle § 5 odst. 1 a § 11, § 12, ale to pouze za splnění podmínek tam stanovených, a to za jejich přísného posouzení. Důvod pro striktní přístup Nejvyšší správní soud shledává v obecné zásadě, že výjimky z pravidla mají být vykládány úzce, a také v samotné podstatě zákona o ochraně osobních údajů.

[17] Zákon o ochraně osobních údajů slouží jako veřejnoprávní nástroj ochrany práv na soukromí a na soukromý rodinný život, která jsou garantována čl. 10 Listiny základních práv a svobod a v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a tudíž i práva na lidskou důstojnost, z které předchází práva vyplývají (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2013, č. j. 5 As 1/2011 – 156). Aby mohla být dána přednost ochraně jiného lidského práva nebo svobody před ochranou

pokračování

soukromí, musí se jednat o takovou situaci, kdy - jinak si rovná - základní práva a svobody jsou v konfliktu, a na základě důkladného zvažování, zda v té které konkrétní situaci je zájem chráněný jiným základním právem a svobodou natolik závažný a natolik ohrožen, že lze svolit k zásahu do soukromí a tedy částečně či úplně omezit základní lidské právo na soukromí nebo soukromý a rodinný život a tedy i lidskou důstojnost. Je tedy třeba posoudit zejména to, zda tento jiný zájem zasahuje do základních práv a svobod, zda v tom kterém případě dané základní právo a svoboda převáží nad ochranou soukromí, zda tento prostředek je jediný možný a nejvhodnější pro ochranu daného zájmu. Zejména je třeba zkoumat, zda neexistuje jiný prostředek, který by daného účelu byl rovněž schopen dosáhnout, a to buď bez zásahu do základního práva na soukromí (viz výše) nebo s menší mírou. Dále je nutné zvážit i míru proporcionality, tedy zda porušení hodnoty, do které tento prostředek zasahuje – zde do práva na soukromí, resp. lidské důstojnosti a svobody – je přiměřené, resp. zda tato hodnota zasluhuje menší míru ochrany než hodnota, která má být ochráněna – zde např. ochrana osob a majetku. S ohledem na to, že zákon o ochraně osobních údajů tedy chrání základní lidská práva a svobody, je nutné, aby byly dodrženy striktní podmínky stanovené čl. 10 Listiny základních práv a svobod a dalšími mezinárodními dokumenty vztahujícími se k dané problematice; není proto možné připustit formálně extenzivní výklad zákona o ochraně osobních údajů, jenž zbavuje ochrany subjekty, k nimž se osobní údaje vztahují, a který rozšiřuje možnosti správců při zpracování osobních údajů na úkor ochrany subjektů. Tato skutečnost je rovněž důvodem, proč se Nejvyšší správní soud při výkladu zákona o ochraně osobních údajů přiklonil k nutnosti posuzovat otázku přiměřenosti

[18] Ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) stanoví pro to, aby se na správce nevztahovaly některé povinnosti podle citovaného zákona, následující podmínky: 1) zpracování osobních údajů 2) nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony 3) pro zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti.

[19] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že se v daném případě ze strany žalobce jednalo o zpracování osobních údajů, neboť žalobce shromažďoval osobní údaje (obrazový záznam osob) a ukládal je na nosiče informace (a to na dobu 5 dnů) a v případě incidentu si tyto osobní údaje chtěl vyhledat, použít je a předat příslušným orgánům – naplnil proto definice zpracování osobních údajů podle ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů.

[20] Nejvyšší správní soud ale dospívá k závěru, že v případě žalobce nebyla splněna druhá a třetí podmínka obsažená v ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Žalobci jako územně samosprávnému celku totiž není obecním zřízením ani jakýmkoli jiným právním předpisem stanovena povinnost spočívající v zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Obecní zřízení v ustanovení § 35 odst. 2 sice hovoří o ochraně veřejného pořádku, ale pouze v tom smyslu, že ochrana veřejného pořádku patří do samostatné působnosti obce. Obecní zřízení však v žádném svém ustanovení neurčuje, že ochrana veřejného pořádku je povinností obce. Obecní zřízení v tomto směru pouze stanoví, že obce se mohou otázkou veřejného pořádku zabývat, tj. že tato problematika patří do její věcné působnosti, a to konkrétně do samostatné působnosti. Věcná působnost správního orgánu však určuje pouze okruh věcí, kterými se správní orgán může zabývat. Otázka, jaké prostředky má správní orgán k působení na jemu svěřenou

problematiku, tj. jakou má pravomoc, a zda musí svou pravomoc i vykonávat, je od věcné působnosti správního orgánu věcí odlišnou.

[21] Veřejná správa se obecně dělí na státní správu a samosprávu. V případě realizace samosprávy se však obecně nehovoří o povinnosti, nýbrž o subjektivním veřejném právu územního samosprávného celku, tedy o určité možnosti konat stanovenou a garantovanou veřejným právem (srov. Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecní část. 8. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 150). V případě výkonu samostatné působnosti obce, kam patří v souladu s § 35 odst. 2 obecního zřízení péče o ochranu veřejného pořádku, se tedy nejedná o povinnost, o níž hovoří ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů.

[22] Pokud se obec v samostatné působnosti rozhodne působit v oblasti ochrany veřejného pořádku, musí i tak vybírat z prostředků (tj. pravomocí), které jí zákon k tomu dává. V případě obce se může např. jednat o vydávání obecně závazných vyhlášek podle § 10 obecního zřízení nebo o vytvoření obecní policie podle § 35a obecního zřízení a zákona o obecní policii. Jestliže obec zřídí obecní policii, která nemá samostatnou právní subjektivitu, jak správně poukazuje žalobce, je v takovém případě nutné postupovat podle zákona o obecní policii, který pouze obecní policii a nikoli obci (zde žalobci jako celku) ukládá povinnost zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku. Obecní policii je rovněž zákonem o obecní policii stanoveno oprávnění nakládat s osobními údaji včetně příslušných povinností.

[23] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tím, aby se obec jako celek mohla dovolávat toho, že na její část (zde obecní policii) dopadá speciální právní regulace a dovozovat z toho obecné oprávnění nakládat s osobními údaji pro sebe jako celku (tj. bez omezení pouze na obecní policii), jako se tomu stalo v předmětné věci. Tento výklad by ve vztahu ke státním orgánům obecně vedl ke zcela absurdnímu závěru v tom smyslu, že by každý státní orgán coby součást státu jako právního subjektu tvrdil, že jím shromažďované údaje v podobě záznamů z kamerového systému slouží pro účely Policie České republiky, jež nemá samostatnou právní subjektivitu, která je naopak součástí téže entity jako dotčený státní orgán a již je zákonem stanovena povinnost pečovat o veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost.

[24] Nejvyšší správní soud souhlasí s argumentací žalobce, že obecní policie nemá samostatnou právní subjektivitu a že z právních úkonů obecní policie je vázána příslušná obec. Nejvyšší správní soud však poukazuje na to, že v posuzované věci není rozhodné to, kdo má či nemá právní subjektivitu, ale jde o příslušný právní režim a faktické nastavení kamerového systému. V posuzované věci přitom nebylo mezi účastníky sporné, že přístup ke kamerovému systému měla nejen obecní policie, ale i zaměstnanci městského úřadu. Pokud tedy žalobce chtěl vytvořit kamerový systém k ochraně veřejného pořádku, života a zdraví, majetku a dalších práv a právem chráněných zájmů osob, měl vytvořit takový kamerový systém, který by plně odpovídal zákonu o obecní policii a jež by pouze obecní policie rovněž spravovala a měla k němu přístup. Jestliže tak nepostupoval a vytvořil určitý „hybrid“ mezi „kamerovým systémem obecní policie“ a „běžným kamerovým systémem, který je určen ke střežení majetku, kontrole zaměstnanců a klientů úřadu“, nelze hovořit o tom, že postupoval v souladu se zákonem. Z faktu, že žalobce je územně samosprávný

pokračování

celek se zřízenou obecní policií, nemůže podle Nejvyššího správního soudu plynout závěr, že si může zřídit výše popsaný kamerový systém, který by v případě soukromého subjektu byl pravděpodobně nepřipustný, a to právě s odkazem na to, že jeho součástí je obecní policie, pro kterou za účelem ochrany veřejného pořádku však takovýto kamerový systém nebyl výlučně zřízen.

[25] S odkazem na výše uvedené Nejvyšší správní soud v posuzované věci shledal nezákonnost rozhodnutí městského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky aplikace ustanovení § 3 odst. 6 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Nejvyšší správní soud proto s přihlédnutím k výše uvedenému napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud přitom neshledal důvod pro podání předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie, neboť dospěl k závěru, že městským soudem bylo nesprávně vyloženo vnitrostátní právo.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku městského soudu, jakož i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a předložené spisové dokumentace k závěru, že byl naplněn tvrzený důvod pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž by bylo třeba aplikovat ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost je proto důvodná a Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[27] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. „zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.“

[28] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu